

Handläggare
Carina Cronwall
Telefon: 085082231003076

Till
Spånga-Tensta stadsdelsnämnd

Förslag om ändring av lagen om utbyte av sprutor och kanyler

Svar på remiss från kommunstyrelsen (KS 2021/1047)

Förslag till beslut

1. Spånga-Tensta stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar för remissen
2. Paragrafen justeras omedelbart

Sammanfattning

Remissen gäller promemorian - *Förslag om ändring av lagen om utbyte av sprutor och kanyler* (2006:323). Förslaget gäller en lagändring som möjliggör deltagande i regionernas sprutbytesverksamheter i region där den enskilde inte är bosatt. Förvaltningen är positiv till lagändringen då den gynnar en utsatt grupp och föreslår att nämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Bakgrund

Socialdepartementet har i augusti 2021 sänt ut en remiss rörande Promemorian - *Förslag om ändring av lagen om utbyte av sprutor och kanyler* (2006:323). Kommuner, regioner, myndigheter och en lång rad organisationer är remissinstanser.

Kommunstyrelsen har den 7 september 2021 sänt promemorian på remiss till stadsledningskontoret, socialnämnden, Skarpnäcks stadsdelsnämnd, Spånga-Tensta stadsdelsnämnd och Södermalms stadsdelsnämnd.

Remisstiden är kort och löper ut den 12 oktober 2021.

Förvaltningen har gjort en överenskommelse om att rotel VIII den 12 oktober 2021 tar del av förvaltningens tjänsteutlåtande i avvaktan på stadsdelsnämndens beslut.

Ärendets beredning

Ärendet är berett inom avdelning för ekonomi och kvalitet med stöd av avdelningen för individ och familj.

Ärendet

Lagen om utbyte av sprutor och kanyler

Lagen (2006:323) om utbyte av sprutor och kanyler reglerar verksamhet med utbyte av sprutor och kanyler i syfte att förebygga spridning av hivinfektion och andra blodburna infektioner bland personer som missbrukar eller är beroende av narkotika. Utbyte av sprutor och kanyler inom sprututbytesverksamheterna är i första hand en smittskyddsåtgärd. Sprututbytesmottagningarna kan även bidra till att göra hälso- och sjukvård mer tillgänglig för den som uppsöker mottagningen samt motivera deltagare i sprututbytesverksamheten till behandling och sociala insatser mot missbruk och beroende. Det är regionerna som fattar beslut om att ansöka om att få driva sprututbytesverksamhet. Region Stockholm är en i en majoritet av regioner som tillhandahåller sådan verksamhet. Stockholms stad har uppsökande verksamhet på regionens sprututbytesverksamheter.

Förslag till lagändring

I dag gäller att endast personer som kan anses bosatta i en region som har beviljats tillstånd enligt lagen om utbyte av sprutor och kanyler (2006:323) får delta i sprututbytesverksamhet i den regionen. De bärande skälen för det s.k. bosättningskravet var att kravet bedömdes främja missbruksvården genom att underlätta dels långsiktigt motivationsarbete och samverkan med hemkommunen, dels den tillståndsprövande myndighetens bedömning av om resurserna för avgiftning och vård kunde anses tillräckliga.

I promemorian föreslås att kravet på bosättning i en region för att kunna delta i sprututbytesverksamhet där tas bort. Lagändringen föreslås träda i kraft den 1 juli 2022. Syftet är att underlätta ett effektivt smittskyddsarbete och att öka tillgängligheten till sprututbyten.

I promemorian anförs flera skäl för en lagändring. En sammanfattning av skälen följer nedan:

- Socialstyrelsen presenterade i slutet av 2019 en uppföljning av ändringar i lagen om utbyte av sprutor och kanyler. Socialstyrelsen föreslår i rapporten att bosättningskravet tas bort.

- Genom att bosättningsprincipen tas bort ökar möjligheten för individen att skydda sig själv och andra mot smitta genom en ökad tillgång till sprututbyte.
- Regionerna ska enligt hälso- och sjukvårdslagen ge öppenvård och omedelbar vård till personer som inte är bosatta i den egna regionen. Upphörandet av bosättningskravet blir därmed en harmonisering av sprutbytesverksamheten till annan hälso- och sjukvård.
- Före 2017 och under en lång tid dessförinnan var Skåne ensamt om att bedriva sprutbytesverksamhet. Bosättningsprincipen kunde därför motiveras utifrån att verksamheten hade en lokal förankring. Nu bedriver en klar majoritet av regionerna sådan verksamhet och det bör inte längre finnas något hinder mot att ett visst utbyte av deltagare sker mellan regionerna.
- Bosättningsprincipen är svår att tillämpa i verksamheterna.

Synpunkter och förslag

Förvaltningen är positiv till förslaget då det bör kunna underlätta för att en utsatt grupp personer med missbruk- och beroendeproblematik att komma i kontakt med vården och socialtjänsten genom sprutbytesverksamheten.

Förvaltningen föreslår att nämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på kommunstyrelsens remiss.

Victoria Callenmark
T.f. stadsdelsdirektör

Abdi-Nur Isse
Avdelningschef

Bilagor

Remissunderlag Promemorian - *Förslag om ändring av lagen om utbyte av sprutor och kanyler (2006:323)*

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Victoria Callenmark, T.f. stadsdelsdirektör	2021-10-14
Abdi-Nur Isse, Avdelningschef	2021-10-14